

Information från möte i den gemensamma kommittén för direktstöd och landsbygdsutveckling 26 juni 2019

Sammanfattning:

- Budgettaken för 2019 röstades igenom
- Presentation av uppföljning av direktstöden 2017, med ovanligt stora minskningar i antal stödmottagare i EU.
- Diskussion kring behov av torkundantag och utrymme för nationell hantering av force majeure.
- Fortsatt arbete med ändringar i 809/2014 och frågor och svar med anledning av kontroller med monitoring

För Sverige deltog Marie Törnquist, Jordbruksverket.

Direktstödskommittén

1. Budgettak för 2019

Röstning om kommissionens förslag som fastställer budgettaken för direktstöden 2019. Punkten är en årligt återkommande punkt.

Alla närvarande länder (27) röstade för förslaget.

2. Tillämpning av direktstöden 2017

Presentation av rapporten om ländernas stödmix, stödnivåer, arealer med mera 2017. Rapporten kommer att publiceras på Europa-webben inom ett par veckor.

Sammanfattning av dokumentet.

- Skillnaderna mellan ansökt areal och stödberättigad areal har minskat och under de senaste tre åren varit stabil.
- 2017 var skillnaden 5 % i BPS-länder (1 % i SE).

- Några länder som ES, IT, FR och RO har stora jordbruksarealer som inte erhåller stöd. (26-33 % jämfört med 3 % i SE)
- Antalet stödmottagare i EU minskade mellan 2015 och 2017 med 8 % och arealen i EU med cirka 1 %. Minskningen i antalet stödmottagare i EU är större än tidigare och kunde bara till viss del förklaras av ändrade miniminivåer för stöd i några MS.
- Genomsnittligt direktstöd för 2017 var 257 EUR/ha i ett intervall från 132 EUR/ha i LV till 645 i MT.
- Nötkreatur står för drygt 60 % av de kopplade stöden som täcker 261 stödåtgärder i 27 länder. 145 åtgärder ändrades 2017, 19 togs bort och 20 nya skapades.
- Andelen brukare som får småbrukarstöd minskar i de länder som använder det.

3. Översyn av kopplade stöd inför 2020

MS har sedan Omnibus (förändring av regelverket i början av 2018) en årlig möjlighet att justera sina kopplade stöd.

1/8 2019 är deadline för notifiering av ändringar inför 2020. ISAMM-formuläret är öppet sedan två veckor och i formuläret kan MS ändra avsättning till kopplade stöd, samt lägga till, ta bort och modifiera stöd och stödnivåer.

Unikt för i år är at budgetförhandlingarna och möjlighet till flexibilitet mellan pelare skapar en situation där man inte vet säkert i augusti 2019 storleken på direktstödskuvert som man ska sätta av de kopplade stöden från 2020.

KOM meddelar att ändringar i de kopplade stöden ändå notifieras 1/8, trots att det då finns osäkerhet i nationella taket. MS ska försöka uppskatta avsättningen och KOM är medveten om osäkerheten – och kommer att följa budgetförhandlingarna.

Den gemensamma kommittén för landsbygdsutveckling och direktstöd

4. Monitoring (kontroll via satellit) och tvärvillkor – ändring av förordning 809/2014

Presentation och diskussion om förslag till ändring av förordning 809/2014 vad gäller hantering av tvärvillkoren vid kontroll via monitoring. Den reviderade texten innehöll ett antal förtydliganden och form-ändringar för en bättre sammanhängande text.

Troligen kommer omröstning att ske slutet på augusti.

5. Uppdatering av frågor och svar-dokumentet om ny teknologi i kontroll-, ansöknings och sanktionssystemen (IACS)

Kommissionen redovisar ytterligare uppdateringar av ett dokument med frågor och svar kring monitoring-regler (kontroller via satellitdata) och ny teknik i kontrollsystemen.

KOM menar att dokumentet kommer att fortsätta utvecklas och vill ha eventuella skriftliga kommentarer senast 10/7, så att fler frågor kan läggas till innan nästa kommittémöte i juli.

6. Övriga frågor

1. KOM menar att vägledningen inte ska uppdateras i år för OTSC. KOM ska stämma av med JRC också men ser inte att några större ändringar i underliggande regelverk skulle föranleda ändring.
2. Ett land planerar att göra en undantagsansökan med anledning av torka. Ansökan kommer att handla om utökade förskottsbetalningar och möjlighet att beta träda på ekologiska fokusarealer. KOM anser inte att beslut om utökade förskott är brådskande (då förskottsutbetalningarna inte sker förrän i höst). De MS som har behov av utökade förskott uppmanas ändå att så snart som möjligt komma in med ansökan till KOM.

KOM anser att årets problematik inte kan liknas med föregående år. Tillväxten på betena i EU visar god utveckling med några få undantag. Kommande veckor kommer att avgöra hur behovet ser ut.

3. Ett land har skickat in ett förslag på att ta fram en särskild undantagsprocess så att besluten kan fattas innan (som förra året) de är för sena för att göra någon nytta. En tydlig legal grund efterfrågas.

KOM menar att kriser per definition borde vara oförutsägbara och att det inte rimmar med att ha en färdig process för undantag. Förutsättningarna ändras dessutom snabbt.

KOM och MS diskuterade hur MS kan använda sig av force majeure och vilka frågetecken som finns kring en sådan hantering.